

SMART
COM

UDEJANJAMO VAŠE VIZIJE

Nova pravila, višja raven informacijske varnosti

Kako pristopiti k izpolnjevanju zahtev direktive NIS 2?

Igor Mlakar, direktor operative
CIS-A, CIS-M

Vsebina

- Spremembe, ki jih prinaša direktiva NIS 2
- Področja uporabe
- Prilagoditev procesov
- Naslednji korak

Spremembe, ki jih prinaša direktiva NIS 2

Odziv EU na neposredne grožnje

Januar 2023

Priporočilo Sveta EU, da se zaradi obravnavanja groženj, ki izhajajo iz ruske vojne agresije proti Ukrajini:

- pospeši sprejemanje in izvajanje ukrepov EU za povečanje odpornosti kritične infrastrukture,
- zagotovi usklajevanje na ravni EU za učinkovito pripravljenost in odzivanje,
- države članice pozove, da pospešijo prenos CER in NIS 2 v nacionalne predpise in omogočijo čimprejšnje izvajanje novih ukrepov za zagotavljanje odpornosti kritičnih subjektov in kibernetске varnosti.

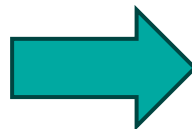
Cilji NIS 2

- Odprava velikih razlik med državami članicami glede ravni kibernetске odpornosti.
- Razširitev ukrepov na večji del gospodarstva – pokrivanje bistvenih sektorjev in storitev.
- Poenotiti merila za vključevanje subjektov – zavezancev.
- Podpiranje in ohranjanje zanesljivega, odpornega in varnega sistema domenskih imen (DNS).
- Upoštevanje varnosti pri uvajanju naprednih tehnologij.
- Zagotavljanje varnosti v celotni oskrbni verigi.
- Ozaveščanje o kibernetски varnosti.

Od NIS do NIS 2

NIS

- Kritična infrastruktura, pomembni ponudniki digitalnih storitev
- Po izbranih sektorjih
- 7 sektorjev
- 30 tipov entitet
- Le "risk-based" brez potrebe po dokazovanju skladnosti
- Sankcije po presoji države članice

NIS 2

- Bistveni in pomembni subjekti
- Po sektorjih in velikosti subjektov
- 18 sektorjev
- 67 tipov entitet
- Obvezno obvladovanje tveganj
- Nadzor preko poročil in s pregledi v organizaciji
- Varnostni pregledi in presoje
- Varovanje oskrbne verige
- Osebna odgovornost poslovodstva
- Jasna politika kaznovanja, stroge kazni
- Formalizirano poročanje o incidentih

Visoko kritični sektorji (Priloga 1)

Energija	Promet	Banke	Javna uprava	Zdravje	Digitalna infrastruktura	Upravljanje storitev
Elektrika	Zračni	Finance	Državna uprava	Izvajalci	Ponudniki storitev zaupanja	Ponudniki upravljanih storitev
Daljinsko ogrevanje in hlajenje	Železniški	€	Regionalna uprava	Laboratoriji	Ponudniki stičišča omrežij	Ponudniki upravljanih storitev
Nafta	Vodni	Pitna voda	Lokalna uprava	Farmacevtika	Ponudniki storitev DNS	Ponudniki upravljanih varnostnih storitev
Plin	Cestni	Odpadne vode	Vesolje	Distribucija	Registri TLD imen	
Vodik	Potniški				Ponudniki storitev v oblaku	
					Ponudniki storitev podatkovnih centrov	
					Ponudniki omrežij za dostavo vsebin	
					Ponudniki javnih TK omrežij	
					Ponudniki javnih TK storitev	

Novo v NIS 2

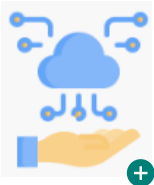

Dodatni pogoji

DORA Lex Specialis

Ostali kritični sektorji (Priloga 2)

Poštne in kurirske storitve	Digitalni ponudniki	Raziskave	Proizvodnja
			
Ravnanje z odpadki		Raziskovalne institucije	Proizvodnja električnih naprav
			
Pridelava, predelava in distribucija živil	Izdelava, proizvodnja in distribucija kemikalij		Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic
			
		Izobraževalne institucije	Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov
			
			Proizvodnja drugih strojev in naprav
			
			Proizvodnja drugih vozil in plovil

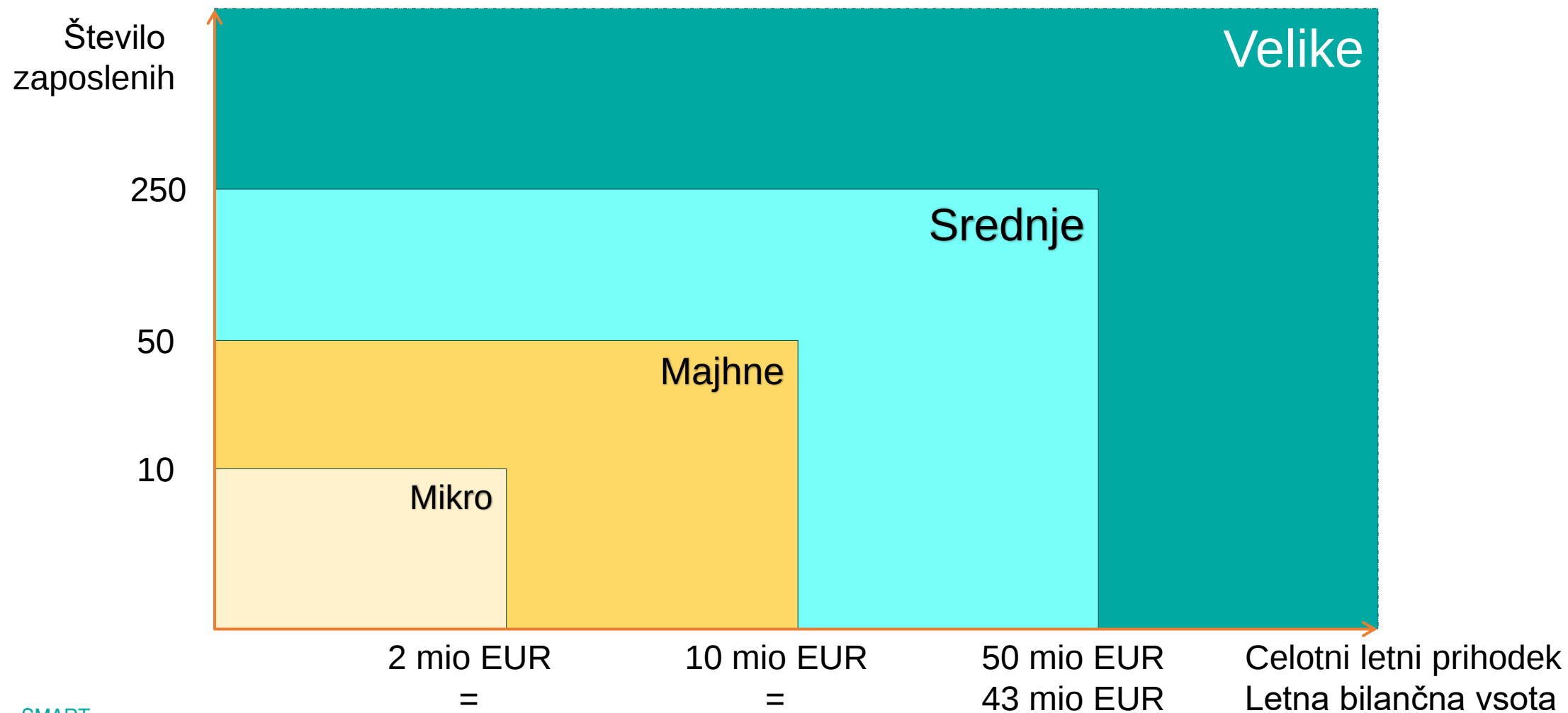

Novo v NIS 2

Dodatni pogoji

Pravilo velikosti organizacij

Obseg

- NIS (Direktiva (EU) 2016/1148 z dne 6. 7. 2016) - ZinfV

68 zavezancev

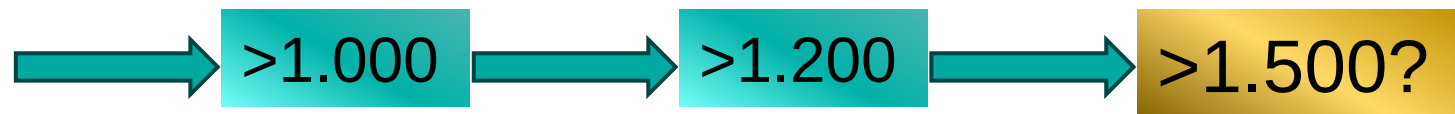
49 – izvajalci bistvenih storitev

18 – organi državne uprave

1 – ponudnik digitalnih storitev

- NIS 2 - ZinfV-1 (ocena)

923 zavezancev

219 – velika podjetja

704 – srednje velika podjetja

Kaj še prinaša direktiva

- Poenostavitev določitve subjektov
- Sodelovanje med pristojnimi organi
- Poročanje o incidentih
- Nadzor nad ključnimi oskrbnimi verigami
- Odgovornost poslovodstva
- Sodna pristojnost
- Strožje kazni

Področja uporabe

Grožnje (obdobje od 2022-07 do 2023-06)

T
R
E
N
D
I

Na vrhu so izsiljevalski napadi in napadi na razpoložljivost

0.23K (4.81%)

Phishing predstavlja najbolj pogost vektor napada

Ogroženost podatkov še vedno narašča

(8.24%)

Vpliv geopolitike narašča (prirejanje informacij ...)

'Cheap Fakes' in manipulacija informacij, ki jo omogoča UI

0.95K (20.09%)

Povečana grožnja napadov na dobavno verigo – zaposleni kot vstopna točka

...

● RANSOMWARE

● DATA

● MALWARE

● SOCIAL ENGINEERING

● INFORMATION MANIPULATION

● SUPPLY CHAIN ATTACK

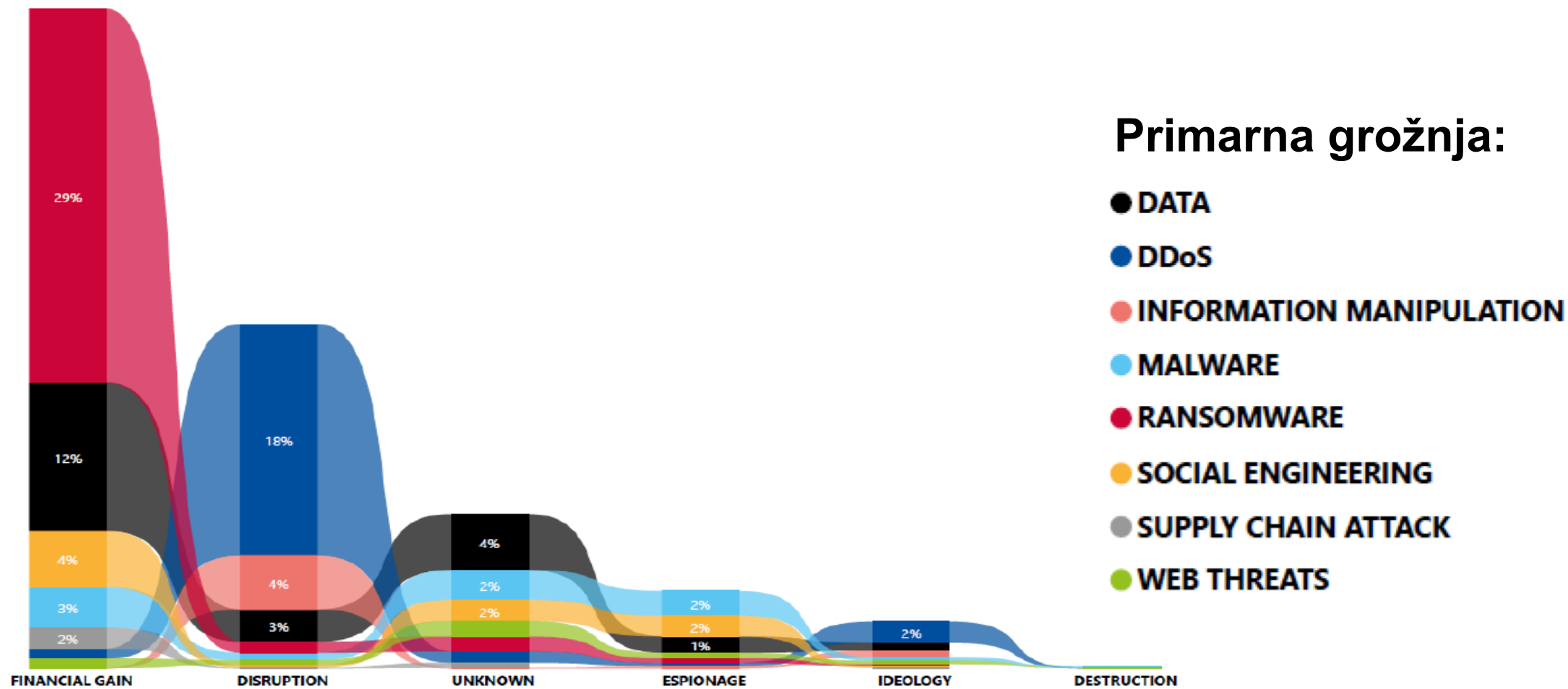
>2500

~700

2022

2023

Motivi napadalcev

Področja uporabe

1. VKLJUČENOST POSLOVODSTVA	
2. VARNOSTNA POLITIKA ORGANIZACIJE	
3. OZAVEŠČANJE OSEBJA O VARNOSTNIH GROŽNJAH	
4. UPRAVLJANJE KLJUČNIH VIROV IKT	
5. POSODABLJANJE PROGRAMSKE OPREME	
6. UPRAVLJANJE DOSTOPA DO DELOVNIH POSTAJ IN OMREŽJA	
7. ZAŠČITA DELOVNIH POSTAJ IN PRENOSNIH NAPRAV	
8. ARHIVIRANJE PODATKOV	
9. ZAŠČITA STREŽNIKOV IN OMREŽNIH KOMPONENT	
10. VAREN ODDALJENI DOSTOP	
11. ZAŠČITA PRED ZLONAMERNO PROGRAMSKO KODO	
12. ZAŠČITA PRED DRUGIMI GROŽNJAMI	
13. NEPREKINJENOST POSLOVANJA IN UPRAVLJANJE INCIDENTOV	

Priporočila

- Skozi oceno pripravljenosti po področjih uporabe preverite stopnjo zrelosti vašega poslovanja z vidika kibernetске varnosti.
- Na osnovi tehtnega premisleka se lahko odgovorno odločite za uvedbo ukrepov tam, kjer ugotovite, da vam preti največja grožnja oziroma na področju, kjer bo učinek spremembe največji.
- Razmislek lahko opravite sami, lahko pa poiščete pomoč pri zunanjih strokovnjakih za posamezno tehnološko področje oziroma za presojo in oblikovanje procesov.

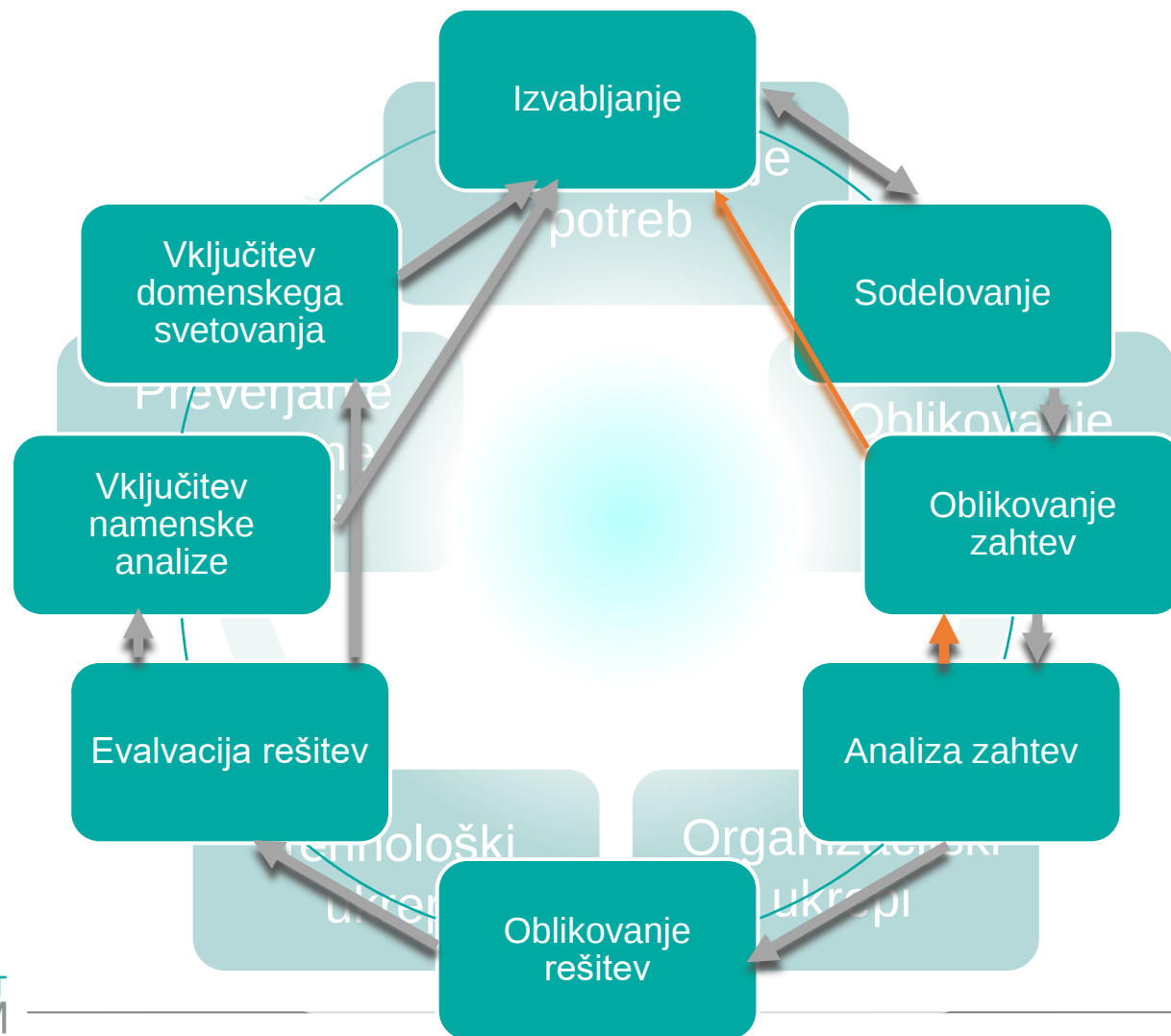

Prilagoditev procesov

Koraki za oceno zrelosti

Koraki za oceno zrelosti

Strateška raven

- Preverjanje varnostne zrelosti
- Odločitev o načinu zagotavljanja skladnosti
- Varnostna strategija organizacije
- Organizacijska strategija - Procesi

Taktična raven

- Vpeljava organizacijskih sprememb
- Vpeljava procesnih sprememb
- Vpeljava tehnoloških sprememb
- Preverjanje in poročanje o spremembah

Operativna raven

- Izvajanje rednih aktivnosti
- Poročanje

Storitev procesnega svetovanja za prilagoditev organizacije zahtevam direktive NIS 2

- Vrednotenje trenutnega stanja in ravni kibernetске varnosti
- Prepoznavanje potreb
- Pomoč pri pripravi strategij in postavitvi zahtev glede na poslovne cilje organizacije
- Svetovanje pri vzpostavitvi oz. preoblikovanju procesov
- Pomoč pri oblikovanju zahtev za spremembe v smeri skladnosti z NIS 2

Izročki

Ocena tveganj

Analiza vrzeli

Analiza poslovnih učinkov

Ocena varnostne zrelosti

Varnostna strategija

Organizacijska strategija

Načrt prilagoditve NIS 2

Naslednji korak

Imate vprašanja...

Igor Mlakar

E: igor.mlakar@smart-com.si

